

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ignatii Loiolae Vita

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Barcinone ad studia litterarum aggreditur. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11486

BARCINONE AD STUDIA LITTERARUM AGGREDITUR.

CAPITULO XV.

Ignatium Hierosolymitana cōmōratione prohibicum, grauis coquebat cura, quid ageret, quodnam potissimum vitæ genus eligeret, ac multa secum agitati venerat illi dudum in mentem, cœnobium aliquod ingredi maxime dissolutum, ut ibi, dum lapsum religionis disciplinam & verbo & exemplo conatur ad veterum instituta recte erigere, & ceteris aliqua re prodesset, & ipse interea (quod necessarium futurum videbat) ab eis, qui restringi se vellent, multa pro Christi nomine pateretur. Sed incertus num id maxime ad Dei gloriam pertineret, quam videlicet vnam in omni actione spectare conueuerat, multa ac diligenti prece & ieiunio explorat inuicis voluntatem: ac diu perplexus, in eam remque mentem sese diuinitus plane sensit impelli, ut sine dubitatione statueret, primam operam suam, qualis qualis esset, nequaquam intra vnus familiaria cancellos includere: deinde, quo latius pateret utilitas ac fructus animarum, eiusdem consilii ac propositi idoneos aliquot ad legere socios atque adiutores: postremò, ut sine hominum admiratione, versari in adiuuandis hominibus posset ad facti Spiritus vinctiōem, doctrinæ quoque subsidium ac literarum cognitionem adiungere, præsertim quod ea commēdatione facultatem etiam repetendæ atque obtinendæ Hierosolymitanæ prouinciae (cuius illi cura vivebat in pectore) facile se ab ecclesiasticis magistratibus aliquando impetraturum sperabat. Et quidem quod ad literarum studia pertinet, cum nōdum intelligeret quæ illa sibi totum hominem ferè vindicent, ratus posse interim se annuis quoque adiuuandis vacare; Minorellam ad gregem illum suum reuera decreuerat, vbi & sparsa in hominum mētib; pietatis virtutisque semina ad bonam frugem perducere, & Cisterciensis cuiusdam monachi, spectatæ sanctitatis ac doctrinæ viri, tum consuetudine perfrui, tum industria erudiri magnopere cupiebat. Sed cum illum, contra quam putarat, demortuum reperisset; Barcinonem sibi studiorum idoneam sedem putauit fore, propter eam maxime causam, quod cum paupertatem perpetuò coleret, nihilque ab domo sua & cognatis accipere decreuisset: in ea vrbe multos habebat spirituali necessitudine sibi coniunctos: in his Ardebalum quendam peritum, ut locis ac tēporibus illis, Iudimagistrum; & Elisaberham Rosellam primariam feminam,

quorum

quorum alter operam illi gratuitam in docendo, altera in quotidianos vsus quidquid opus esset benignè detulerat. Ut igitur Barcinonem reuertit, seque Ardebalò dedit in disciplinam, reuertascere in gratiam Christi matura iam ætate vir (quippe tertium circiter ac trigesimum agebat annum) & elementarius prope modum fieri non erubuit. Caterùm ad illa spinosa rudimenta grammaticæ capiendæ, ediscendæque verborum inflexiones & nominum, cum alia erant ei impedimento, tum illud præcipue, quòd animum ad rerum caelestium sensa concipiendæ longo iam vsu promptum & agilem, si amandi vocabulum vel alia quæpiam eiusmodi vox admonuisset eorum, quæ piè ac religiose cogitare & commentari consueuerat, subito pænè abstractus a sensibus, in contemplationem diuinæ caritatis ac sempiternæ beatitudinis tota mente raperetur. Ex quo fiebat, non solum ut nihil hõni mandare memoriæ posset, sed etiam ut si quid antea imprellum esset, id ipsum concursu nouarum & præstantiorum imaginum illico deleteretur, quæ ipsam rem, quasi futura prælagiens, pro sua parte adiuuabat etiam vaser humani generis inimicus, eo maxime tempore crebra intelligentiæ lumina eidem offerens, & recondita patefaciens scripturæ sacræ mysteria. Quod ille cum cerneret, cumque adhibito saepe conatu euagationem hanc frustra cohibere tentasset, pro ea discretionè spirituum quæ diuturna exercitatione parauerat, facilè sensit diaboli fraudem sese a litterarum studio reuocare conantis, ac, quo consilio Barcinonem sese contulerat, id ipsum labore ac diligentia consequi maiore in modum exoprans, hanc iniit rationem eius abigendæ molestia. Templum erat beatae Virginis, cui a Mari cognomen est, gymnasio proximum; in id templum fuis rite ad Deum eandemque Virginem precibus, Ardebalum pro amicitia accersit; rem illi tota, vterat, exponit; deinde se ad pedes abjicit homini, etiam atque etiam obtestans, ne ab incapto desistat; se vtrique, modo sibi panis & aqua nõ desit, in proximum biennium & eo amplius, si opus fuerit, ad scholas frequentem esse venturum, seduloque daturum operam litteris: petere & rogare, ut ab se quotidie non minus quàm a cæteris pensum exigat; cessantem, quasi quemlibet vnum è grege puerorum, arbitrato suo & verbis & plagis accipiat. Miratus viri humilitatem ac probitatem Ardebalus, bonum animum iubet habere, suamque illi operam denuo pollicetur. Atque hac submissione victus denique, damò abcessit, & importunis illustrationibus Dei beneficio recedentibus, operæ pretiũ Ignatiũ facere, & liberius in grammatice cognitione cœpit excurrere. Interea dis-

cendi mirabiliter auido, & omnia studiorum compendia perquirenti, iualere nonnulli, ad pietatem videlicet cum elegantiore doctrina iungendam, vt Erasmi Roterodami, qui ea tempestate Latinitatis auctor idoneus habebatur, Enchiridion militis Christiani studios. perlegeret; quod ille facere cum cepisset, celeriter sensit ea lectione spiritus feruorem in se quasi frigida superflua restingui; consultoque per preces Deo ita librum illum abiicit, vt neque in manus postea sumplerit ipse, & multo post, Generalis creatus, omnia scriptoris illius opera in Societate I. S. V. legi vetuerit, nõ quod singula hæretico veneno infecta putaret; sed ne quis forte captus faceris ac dicacitate viri, sensim, vt fit, ab incorruptis ad vitiosa descenderet. Nec tamen eo tempore Ignatius, quamquam studio litterarum adeò intentus, conueta caritatis officia & studium pœnitentiæ omisit, quin immo cum Barcinonem valentiore, quam inde abierat, stomacho reuertisset, nõ ille quidem ad saccum rediit, neque orationi ita multum temporis tribuit; sed tamen vestitu admodum vili vsus est, & calceos ad ostentationem vitandam ita perforauit, vt soleis paulatim magis magisque discerptis, hyeme iam sæuiente, nudis humi plantis incederet: atque etiam subleuius operis, erepto è scholasticis exercitationibus tempore, institit pia passim colloquia serere, plebè intimam doctrinæ Christianæ præceptis imbueret; quosdam etiam spiritualibus exercitiis ad virtutem ac perfectionem informaret. Quarum rerum admiratione permoti præ cæteris viri quatuor, se se ad Ignatii ductum atque institutum aggregarunt, (quibus tamen, vt suo loco videbimus, in proposito constantia defuit) Callistus quidam, qui auctore Ignatio peregrinationem Hierosolymitanam nuper obierat; alterum Artiagã cognomento appellabant; tertius fuit è Gotholaniæ Proregis familia, nomine Cæzres; ad quos vltimo loco Ioannes adolescens natione Gallus accessit. His ille sociis auctus; tamen si studiorum metam quamprimum attingere optabat, quo liberius omnem curam atque operam in hominum salute consumeret; tamen quod sibi nõdum sit firma grammaticæ fundamenta jecisse videbatur, numquam adduci potuit, vt ab Ardeali disciplina discederet, (quãuis ad superiores artes vulgò idoneus haberetur) quoad insignis quidam Theologiæ doctor, cui sese excutiendum examinandumque tradiderat, facto periculo, ad reliquorum sententiam accessit. Cuius auctoritatem & iudicium ne contempnere videretur, licet ipse sibi haud sanè placeret, ad grauiora studia Complutum vnã cum sociis abiit.